

Täysistunto

Tiistai 8.3.2016 klo 14.00—17.30

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 20/2016 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskustelu

16.18 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta. Tämän esityksen tavoitteena on erityisesti ehdottaa uuteen lakiin sellaiset säännökset, jotka ovat tarpeen uuden siviiliräjähdedirektiivin säännösten säilyttämiseksi osana kansallista lainsäädäntöä. Osasta direktiivin vaatimuksista on tarkoitus säätää lain perusteella annettavalla valtioneuvoston asetuksella.

Uuden lain esittämiseen on päädytty ensi sijassa lainsäädäntöteknisistä syistä Euroopan unionin ja kansallisen sääntely-ympäristön muutoksen vuoksi, koska tuotelainsäädäntö on uudistumassa kokonaisvaltaisesti ja tällä uudistuksella arvioidaan olevan laajahkoja vaikutuksia tuoteturvallisuutta ja markkinavalvontaa koskevaan lainsäädäntöön. Uuden, erillisen räjähteitä koskevan lain säätämisen uskotaan myös selkeyttävän räjähteitä koskevaa sääntelyä. Hallituksen esitys on tavallaan pakollinen, eikä uuden direktiivin toimeenpano merkitse merkittäviä substanssimuutoksia, vaan muutos on lähinnä lainsäädäntötekniinen. Tässä esityksessä on kuitenkin huomattavasti laajemmin säännöksiä lain tasolla, mitä sääntelytapaa nykyisen perustuslain vaatimukset myös puoltavat.

Mielestäni tässä ollaan menossa oikeaan suuntaan, koska laki on aina asetuksia vahvempi ja velvoittavampi. Esityksen tavoitteena on ehdottaa uuteen lakiin sellaiset säännökset, jotka ovat tarpeen uuden siviiliräjähdedirektiivin voimaansaattamiseksi. Esitys on kuitenkin suurelta osin vain lainsäädäntötekniinen, eikä siinä ole merkittäviä muutoksia räjähteiden teknisiin tai turvallisuutta koskeviin vaatimuksiin.

Kemikaaliturvallisuuslain muutoksella edesautetaan normien purkamista ja lupien karisimista, ja sehän on hallitusohjelman tavoite. Ehdotetusta sääntelystä ei myöskään aiheudu merkittäviä muutoksia viranomaisten tämänhetkiseen toimintaan, eikä uudella lailla ole merkittävää vaikutusta alalla jo toimivien talouden toimijoiden toimintaan. Kyseessä on tältäkin osin pääasiassa lainsäädäntötekniinen uudistus, jolla asetetaan vain joitakin tarkennuksia vaatimuksiin.

Esityksessä mukana oleva kemikaaliturvallisuuslain muutos helpottaa vaarallisten kemikaalien säiliöiden maahantuontia ulkomailta, koska enää ei vaadittaisi haettavaksi Tur-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2016 vp

vallisuus- ja kemikaaliviraston, Tukesin, erillistä lupaa. Muutoksella kemikaaliturvallisuuslaista kumottaisiin säiliöiden vastavuoroista tunnustamista koskeva lupamenettely.

Niille henkilöille, jotka eivät ole normaalisti tekemisissä räjähteiden kanssa, on tärkeintä niiden tunnistaminen. Räjähteisiin ei pidä koskea, ellei niitä tunnista ja osaa turvallisesti käsitellä. Poliisille ja Puolustusvoimille räjähteiden raivaustyö on kohtuullisen arkipäiväistä työtä. Hekään eivät kuitenkaan voi käsitellä niitä, elleivät he ole saaneet siihen asianmukaista koulutusta. Siviiliräjähteet tulee merkitä CE-merkinnällä tämän esityksen 10 §:n mukaisesti. CE-merkinnän kiinnittämisellä räjähteeseen osoitetaan muille muun muassa räjähteen vaatimustenmukaisuudesta. Tämä merkintä on kiinnitettävä näkyvästi, helposti luettavasti ja pysyvästi. Jos merkintää ei ole mahdollista tai perusteltua kiinnittää räjähteeseen, se on kiinnitettävä räjähteen pakkaukseen ja mukana oleviin asiakirjoihin. Edelleenkin joka vuosi poliisiasemille tuodaan ullakoilta ynnä muualta löydettyjä sodanaikaisia räjähteitä, mihin ei missään nimessä saisi edes koskea. Ne ovat Puolustusvoimain omaisuutta, ja he kyllä hakevat ne pois turvallisesti, kun niistä heille ilmoitetaan. Puolustusvoimat antaa vuosittain poliisillekin virka-apua yli 350 räjähteen tunnistamisessa. Osa niistä on tuotu auton takapenkillä poliisiaseman pöydälle — nimimerkillä "Kokemusta on".

Ja tässä vaiheessa, vaikka oli kyse näin räjähtävistä asioista, oikein hyvää naistenpäivää!

16.22 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitokset edustaja Kulmalalle erinomaisesta esittelystä. Olen samaa mieltä, että hallituksen esitys on varsin hyvä, mutta valiokuntakäsittelyssä toivon kuitenkin pohdittavaksi sitä, että tämä meidän nykyinen kansallinen räjähdesääntelymme on toiminut varsin hyvin. Ja nyt on tarkasti katsottava se, että nyt ei EU-direktiivillä olla tuomassa sellaisia normeja ja sellaista sääntelyä, joka esimerkiksi vaikuttaa yritysten toimintaan Suomessa, koska meillä on paljon maanrakennusyrityksiä, joissa joudutaan panostamaan, käyttämään räjähdysaineita, ja ei voi olla tarkoituksenmukaista, että asetetaan ne turvallisuusstandardit ja -kriteerit niin korkeiksi, että sitten tämä normaali, hyvä yritystoiminta ja sen harjoittamisen edellytykset vaarantuvat. Mutta kuitenkin, aina kun puhutaan räjähteistä, aina kun puhutaan aseista ja puhutaan ampumatarvikkeista, niin totta kai varmasti meidän kaikkien näkemys on se, että turvallisuus on aina asetettava etusijalle.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.